

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 889

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 4 noiembrie 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
D E C R E T E		
783.	— Decret pentru numirea Guvernului României	2
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 493 din 17 septembrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 107 alin. (3) și ale art. 168 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice	3–5
	Decizia nr. 495 din 17 septembrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 503 alin. (3) din Codul de procedură civilă	5–7

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****pentru numirea Guvernului României**

În temeiul prevederilor art. 85 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

având în vedere Hotărârea Parlamentului României nr. 22/2019 pentru acordarea încrederii Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se numește Guvernul României, în următoarea componență:

1. Ludovic Orban — prim-ministru;
2. Raluca Turcan — viceprim-ministru;
3. Vasile-Florin Cîțu — ministrul finanțelor publice;
4. Marcel Ion Vela — ministrul afacerilor interne;
5. Bogdan Lucian Aurescu — ministrul afacerilor externe;
6. Marian Cătălin Predoiu — ministrul justiției;
7. Ionel Nicolae Ciucă — ministrul apărării naționale;
8. Virgil-Daniel Popescu — ministrul economiei, energiei și mediului de afaceri;
9. Lucian Nicolae Bode — ministrul transporturilor, infrastructurii și comunicațiilor;
10. Nechita-Adrian Oros — ministrul agriculturii și dezvoltării rurale;
11. Costel Alexe — ministrul mediului, apelor și pădurilor;
12. Ion Ștefan — ministrul lucrărilor publice, dezvoltării și administrației;
13. Ioan Marcel Boloș — ministrul fondurilor europene;
14. Victor Sebastian Costache — ministrul sănătății;
15. Cristina Monica Anisie — ministrul educației și cercetării;
16. Bogdan Gheorghiu — ministrul culturii;
17. Marian Ionuț Stroe — ministrul tineretului și sportului;
18. Victoria Violeta Alexandru — ministrul muncii și protecției sociale.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 4 noiembrie 2019.

Nr. 783.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 493**

din 17 septembrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 107 alin. (3) și ale art. 168 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cosmin-Marian Văduva	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 107 alin. (3) și ale art. 168 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, excepție ridicată de Ana Maria Constantinescu în Dosarul nr. 17.310/3/2017 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 102D/2018.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, procedura de citare fiind legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care arată că dispozițiile criticate reglementează un mod de recalculare a pensiei pentru cei care au contribuit la Fondul de pensie suplimentară în anumite procente. Critica întemeiată pe art. 16 din Constituție este nefondată, întrucât dispozițiile criticate se aplică tuturor celor aflați în ipoteza normei. De asemenea, critica întemeiată pe art. 21 din Constituție este nefondată, deoarece persoana nemulțumită de modalitatea de calcul se poate adresa instanței de judecată. În concluzie, apreciază reprezentantul Ministerului Public, excepția de neconstituționalitate trebuie să fie respinsă ca nefondată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 19 decembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 17.310/3/2017, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 168 alin. (1) lit. i) și ale art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010**. Excepția a fost ridicată de Ana Maria Constantinescu, contestatoare într-o cauză având ca obiect o contestație împotriva unei decizii de stabilire a unor drepturi de pensie.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia invocă neconstituționalitatea art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, deoarece „i se încalcă dreptul de a i se valorifica adeverințele depuse și a art. 168 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 care încalcă art. 16 și 21 din Constituție”. De asemenea, potrivit autoarei, dispozițiile art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, deși „valabile, nu sunt aplicate și luate în calcul de către Casa de Pensii a Municipiului București”. În

sfârșit, autoarea arată că „art. 168 alin. (1) lit. i), conform Legii 263/2010, nu prevede limitarea perioadei de calcul a pensiei speciale la data de 1 aprilie 2001, ci precizează că ultima perioadă este de la 1 aprilie 2001 — 25 octombrie 2015”.

6. **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale** apreciază că art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010 respectă prevederile art. 16 din Constituție. În acest sens instanța reține că reglementarea se referă la posibilitatea pensionarilor de a beneficia de o majorare a pensiei rezultată din recalcularea acesteia, aspect de natură să adapteze pensia la situația concretă și actuală a fiecărui pensionar. Măsura este aplicabilă tuturor pensionarilor destinatari ai Legii nr. 263/2010 aflați în aceeași situație, fără privilegii și fără discriminări.

7. Art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010 este constituțional și prin raportare la art. 21 din Constituție. Potrivit art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, pensia poate fi recalculată prin adăugarea veniturilor și/sau a stagiilor de cotizare, a perioadelor asimilate stagiilor de cotizare prevăzute de lege și prin valorificarea altor documente de natură să conducă la modificarea drepturilor de pensie, nevalorificate la stabilirea acesteia. Deși în cuprinsul acestui alineat nu se indică, în mod expres, că această recalculare operează la cererea pensionarului, această concluzie se deduce din interpretarea alin. (1) din același articol.

8. Din analiza acestor prevederi legale rezultă că o modificare a drepturilor de pensie stabilite prin decizie poate avea loc fie ca urmare a unei revizuiri din oficiu, fie la cererea pensionarului. Actul prin care se realizează revizuirea/recalcularea este întotdeauna (sau ar trebui să fie) o decizie, fapt care rezultă din coroborarea art. 106 cu art. 116 din Legea nr. 263/2010.

9. Instanța mai reține că, din interpretarea art. 149 din Legea nr. 263/2010, rezultă că nici în cazul unor pretinse erori în privința modului de stabilire a pensiei, nici în cazul unor venituri sau stagii de cotizare nevalorificate sau incidente ulterior pensionării, legea nu permite valorificarea drepturilor pretinse decât cu respectarea procedurii legale, dreptul substanțial la revizuire sau la recalculare a pensiei fiind condiționat de fiecare dată de efectuarea unui demers administrativ: fie contestația prevăzută de art. 149 alin. (1) din Legea nr. 263/2010, fie cererea de revizuire prevăzută de art. 107 alin. (1) din Legea nr. 263/2010, fie cererea de recalculare prevăzută de art. 107 alin. (3) și (4) din Legea nr. 263/2010 — toate putând fi adresate numai casei teritoriale sau casei sectoriale de pensii de care aparține pensionarul.

10. Instanța precizează că, în baza liberului acces la justiție, care nu este însă absolut și necondiționat, ci se exercită în condițiile legii, pensionarul poate fie să atace decizia pronunțată asupra cererii de revizuire sau de recalculare ori hotărârea comisiei de contestații, fie să se adreseze direct instanței în cazul în care casa teritorială sau casa sectorială de pensii ori comisia de contestații a omis să se pronunțe.

11. Ca urmare a celor anterior reținute, instanța constată că părții din cauza în care a fost ridicată excepția nu i s-a îngădit

liberul acces la justiție, dovadă fiind chiar demersul judiciar ce face obiectul cauzei. Chiar dacă acest demers este precedat de o procedură administrativă nejurisdicțională, aceasta nu înseamnă că partea este privată de accesul la justiție.

12. Instanța judecătorească apreciază că art. 168 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 respectă prevederile art. 16 din Constituție. În acest sens, instanța reține că măsura este aplicabilă tuturor pensionarilor destinatari ai Legii nr. 263/2010 aflați în aceeași situație, fără privilegii și fără discriminări.

13. Instanța judecătorească, în final, consideră că prevederile art. 168 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 sunt constituționale prin raportare la art. 21 din Constituție, din aceleași rațiuni pentru care apreciază că art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010 respectă aceste exigențe constituționale.

14. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

15. **Avocatul Poporului** apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, întrucât autoarea excepției doar menționează cele două texte din Legea fundamentală, fără a motiva neconstituționalitatea. În sprijinul acestui punct de vedere face trimitere la jurisprudența relevantă a Curții Constituționale.

16. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

18. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 107 alin. (3) și ale art. 168 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010. Curtea observă că, la data soluționării prezentei excepții, conținutul art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010 a fost modificat la 1 ianuarie 2018 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2017 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul asigurărilor sociale. Cu toate acestea, dispozițiile art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010 în forma criticată continuă să își producă efectele juridice în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, astfel încât, în lumina jurisprudenței sale (a se vedea Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011), Curtea urmează să analizeze constituționalitatea dispozițiilor art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010 în forma pe care o aveau la data sesizării Curții. Dispozițiile au următorul conținut:

— Art. 107 alin. (3): „*Pensia poate fi recalculată prin adăugarea veniturilor și/sau a stagiilor de cotizare, prevăzute de lege, nevalorificate la stabilirea acesteia.*”

— Art. 168 alin. (1) lit. i): „(1) *Asigurații care au contribuit la Fondul pentru pensia suplimentară cu 2%, 3%, respectiv 5%, beneficiază de o creștere a punctajului, determinat prin aplicarea următoarelor procente la punctajele lunare realizate în aceste perioade, astfel: [...] i) 17% pentru perioada de după 1 februarie 1999.*”

19. Autoarea excepției consideră că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi și art. 21 privind liberul acces la justiție.

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că autoarea s-a pensionat în temeiul unei decizii emise în 2015 de Casa de Pensii Sector 2 București. Această decizie a fost anulată printr-o sentință din 2016 pronunțată de Tribunalul București — Secția a VIII-a civilă, conflicte de muncă și asigurări sociale. Prin această sentință, Casa de Pensii Sector 2 București a fost obligată, pe de o parte, să emită o nouă decizie, cu luarea în considerare a unor venituri suplimentare, și, pe de altă parte, să îi plătească autoarei excepției de neconstituționalitate diferențele corespunzătoare.

21. Această nouă decizie a fost emisă de Casa de Pensii Sector 2 București în 2017 și a fost contestată prin acțiunea din fața Tribunalului București — Secția a VIII-a civilă, conflicte de muncă și asigurări sociale în care a fost ridicată prezenta excepție de neconstituționalitate. Autoarea a invocat, în esență, nerespectarea de către autoritatea administrativă a sentinței judecătorești din 2016. Această contestație a fost respinsă ca neîntemeiată în 2018, ulterior sesizării Curții.

22. În ceea ce privește dispozițiile art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, potrivit cărora „*Pensia poate fi recalculată prin adăugarea veniturilor și/sau a stagiilor de cotizare, prevăzute de lege, nevalorificate la stabilirea acesteia*”, apare ca eronată susținerea autoarei potrivit căreia acestea îi „încalcă dreptul de a i se valorifica adevăratele depuse”. Dimpotrivă, aceste dispoziții legale sunt favorabile acelor pensionari cărora, la data stabilirii pensiei, nu le-au fost valorificate veniturile și/sau stagiile de cotizare. Dispozițiile art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010 oferă posibilitatea remedierii acestei situații, opțiune pe care autoarea a valorificat-o cu succes, prin pronunțarea sentinței judecătorești din 2016. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, din perspectiva art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, potrivit căruia „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor [...] privind neconstituționalitatea unei [...] dispoziții dintr-o lege [...] care are legătură cu soluționarea cauzei [...]*”.

23. Adevărata nemulțumire a autoarei excepției de neconstituționalitate vizează modul de aplicare, în concret, de către autoritatea administrativă, prin decizia emisă în 2017, a dispozițiilor art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, și nu conținutul propriu-zis al acestora, care, așa cum s-a arătat, îi este pe deplin favorabil. Or, în aceste condiții, criticarea modului de interpretare și/sau aplicare a legii excedează controlului de constituționalitate a acesteia. Astfel, în paragraful 18 al Deciziei nr. 188 din 31 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 420 din 12 iunie 2015, Curtea a statuat că eventualele greșeli de aplicare a legii nu pot constitui însă motive de neconstituționalitate a textelor de lege criticate și, prin urmare, nu intră sub incidența controlului de constituționalitate exercitat de Curte, ci sunt de competența instanței judecătorești investite cu soluționarea litigiului, respectiv a celor ierarhic superioare în cadrul căilor de atac prevăzute de lege. A răspunde criticilor autoarei excepției în această situație ar însemna o ingerință a Curții Constituționale în activitatea de judecată, ceea ce ar contraveni prevederilor art. 126 din Constituție, potrivit cărora justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege.

24. În continuare, Curtea reține că autoarea nu formulează critici care să pună în discuție conformitatea dispozițiilor art. 168 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 cu prevederile art. 16 alin. (1) și ale art. 21 alin. (1) din Constituție. Și din această perspectivă, deci, excepția de neconstituționalitate urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, având în vedere jurisprudența constantă

a Curții, potrivit căreia orice excepție de neconstituționalitate trebuie să fie motivată. În acest sens sunt relevante cele reținute de Curte în paragraful 96 al Deciziei nr. 874 din 18 decembrie 2018, în care a reiterat cele statuate în Decizia nr. 785 din 16 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 646 din 9 septembrie 2011, potrivit cărora simpla enumerare a unor dispoziții constituționale sau convenționale nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate. Dacă ar proceda la examinarea excepției de neconstituționalitate motivate într-o asemenea manieră eliptică, instanța de control constituțional s-ar substitui autorului acesteia în formularea unor critici de neconstituționalitate, ceea

ce ar echivala cu un control efectuat din oficiu, inadmisibil însă în condițiile în care art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 precizează că „sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției, și va fi însoțită de dovezile depuse de părți” (a se vedea în acest sens și Decizia nr. 627 din 29 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 23 iulie 2008, precum și Decizia nr. 1.313 din 4 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 6 ianuarie 2012).

25. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 107 alin. (3) și ale art. 168 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, excepție ridicată de Ana Maria Constantinescu în Dosarul nr. 17.310/3/2017 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 septembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cosmin-Marian Văduva

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 495

din 17 septembrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 503 alin. (3) din Codul de procedură civilă

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cosmin-Marian Văduva	— magistrat-asistent

civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 127D/2018.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, procedura de citare fiind legal îndeplinită față de celelalte părți.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care, invocând jurisprudența Curții Constituționale prin care aceasta s-a pronunțat în sensul constituționalității dispozițiilor criticate, solicită menținerea acesteia și, ca atare, respingerea, ca nefondată, a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 5 decembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 1.104/54/2017, **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 503 alin. (3) din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Banca Comercială Intesa Sanpaolo România — S.A. prin Banca Comercială Intesa Sanpaolo România — S.A. București — Sucursala Craiova, în Dosarul nr. 1.104/54/2017 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția a II-a

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriaz.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 503 alin. (3) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Banca Comercială Intesa Sanpaolo România — S.A. prin Banca Comercială Intesa Sanpaolo România — S.A. București — Sucursala Craiova, în Dosarul nr. 1.104/54/2017 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția a II-a

Sucursala Craiova, contestată într-o cauză având ca obiect o contestație în anularea unei decizii pronunțate în faza procesuală a apelului de către Curtea de Apel Craiova, într-o cauză din materia insolvenței. Această cauză aflată pe rolul Curții de Apel Craiova a fost strămutată la Curtea de Apel Alba Iulia — Secția a II-a civilă.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia susține că dispozițiile legale criticate generează o inechitate între părțile unui proces aflat în faza apelului, în ultimă instanță, față de părțile unui proces în faza recursului, cele din urmă având o poziție favorabilă, întrucât pot uza de calea de retractare a contestației în anulare. Astfel, încălcarea principiului egalității în drepturi nu trebuie analizată din perspectiva inechității între părțile litigiului aflat în faza apelului, ci prin prisma inechității între părțile a căror hotărâre judecătorească definitivă este pronunțată în apel și părțile a căror hotărâre judecătorească definitivă este pronunțată în recurs.

6. În opinia autoarei, dispozițiile legale criticate încalcă și accesul liber la justiție al persoanei participante la procesul civil aflat în ultimă instanță, respectiv accesul la o cale extraordinară de atac. Astfel, textul legal criticat reglementează o limitare nejustificată a motivelor pentru care se poate formula o contestație în anulare împotriva hotărârilor pronunțate în calea de atac a apelului și care, potrivit legii, nu pot face obiectul recursului. Această limitare nu a fost însoțită de instituirea unei căi de atac efective la dispoziția persoanei vătămate prin hotărârea instanței de apel care a omis să cerceteze unul sau mai multe dintre motivele de apel cu care a fost investită.

7. În final, autoarea arată că, prin neanalizarea motivelor de apel cu a căror judecată a fost investită instanța de apel, nu se respectă exigențele specifice unui grad de jurisdicție, deși Codul de procedură civilă reglementează pentru astfel de cauze principiul dublului grad de jurisdicție. Totodată, negarea posibilității de acces la instanță pentru retractarea unei hotărâri judecătorești reprezintă și o încălcare a dispozițiilor constituționale referitoare la dreptul la apărare și la folosirea căilor de atac.

8. Curtea de Apel Alba Iulia — Secția a II-a civilă apreciază că textele legale criticate sunt constituționale. Lipsa posibilității de a exercita contestația în anulare pentru omisiunea instanței de apel de a cerceta un motiv de casare este o consecință firească a caracterului ordinar și devolutiv al apelului, fără a aduce atingere principiilor egalității în fața legii și celui privind accesul liber la justiție, neputându-se, astfel, reține nici existența unei limitări a drepturilor sau libertăților fundamentale, respectiv a dreptului de acces liber la justiție și a dreptului la un proces echitabil. O eventuală admitere a excepției de neconstituționalitate ar transforma calea extraordinară de atac a contestației în anulare speciale într-o cale de atac ordinară, din moment ce instanța care va soluționa contestația în anulare ar trebui să reanalizeze motivele de apel, acestea nefiind structurate de lege ca atare, apelantul având posibilitatea de a formula orice critici cu privire la hotărârea instanței care a judecat fondul.

9. În final, instanța evocă decizii ale Curții Constituționale prin care s-a constatat constituționalitatea dispozițiilor criticate.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

11. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctul lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, concluziile părților, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă dispozițiile art. 503 alin. (3) din Codul de procedură civilă, care au următorul cuprins:

„(3) Dispozițiile alin. (2) pct. 1, 2 și 4 se aplică în mod corespunzător hotărârilor instanțelor de apel care, potrivit legii, nu pot fi atacate cu recurs.”

14. Dispozițiile art. 503 alin. (2) pct. 1, 2 și 4, la care dispozițiile criticate fac trimitere, au următorul cuprins: „Hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație în anulare atunci când:

1. hotărârea dată în recurs a fost pronunțată de o instanță necompetentă absolut sau cu încălcarea normelor referitoare la alcătuirea instanței și, deși se invocase excepția corespunzătoare, instanța de recurs a omis să se pronunțe asupra acesteia;

2. dezlegarea dată recursului este rezultatul unei erori materiale; [...]

4. instanța de recurs nu s-a pronunțat asupra unuia dintre recursurile declarate în cauză.”

15. Ulterior sesizării Curții Constituționale, dispozițiile criticate au fost modificate potrivit Legii nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.074 din 18 decembrie 2018, și, în prezent, dispun că „Dispozițiile alin. (2) se aplică în mod corespunzător hotărârilor instanțelor de apel care, potrivit legii, nu pot fi atacate cu recurs”. Potrivit dispozițiilor art. 503 alin. (2) din Codul de procedură civilă, „Hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație în anulare atunci când:

1. hotărârea dată în recurs a fost pronunțată de o instanță necompetentă absolut sau cu încălcarea normelor referitoare la alcătuirea instanței și, deși se invocase excepția corespunzătoare, instanța de recurs a omis să se pronunțe asupra acesteia;

2. dezlegarea dată recursului este rezultatul unei erori materiale;

3. instanța de recurs, respingând recursul sau admitându-l în parte, a omis să cerceteze vreunul dintre motivele de casare invocate de recurent în termen;

4. instanța de recurs nu s-a pronunțat asupra unuia dintre recursurile declarate în cauză.”

16. Având însă în vedere cele reținute de Curte în Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, potrivit căroră sunt supuse controlului de constituționalitate și dispozițiile din legi ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, Curtea este legal sesizată în prezenta cauză cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 503 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în forma în vigoare la data sesizării Curții Constituționale. În plus, din examinarea criticilor de neconstituționalitate se observă că autoarea nu critică dispozițiile art. 503 alin. (3) din Codul de procedură civilă în integralitatea lor, ci doar excluderea dispozițiilor pct. 3 al art. 503 alin. (2) din Codul de procedură civilă din enumerarea pe care acestea o conțin. Ca atare, obiectul excepției de neconstituționalitate din prezenta cauză îl reprezintă omisiunea legislativă a inserării în dispozițiile criticate a dispozițiilor de la pct. 3 al art. 503 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

17. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 privind egalitatea în drepturi și ale art. 21 privind liberul acces la justiție, coroborate cu prevederile art. 6 referitor la dreptul la un proces echitabil și ale art. 1 referitor la interzicerea generală a discriminării din Protocolul nr. 12 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că a mai răspuns unor critici similare celor care sunt formulate în prezenta cauză. Astfel, în Decizia nr. 57 din 13 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 453 din 31 mai 2018, paragrafele 27—30, Curtea a reținut constituționalitatea excluderii din enumerarea conținută în art. 503 alin. (3) din Codul de procedură civilă a pct. 3 al art. 503 alin. (2) din Codul de procedură civilă, pentru următoarele motive: „Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, în esență, dispozițiile art. 503 alin. (3) din Codul de procedură civilă au mai fost examinate din perspectiva unor critici similare, iar Curtea a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate. În acest sens sunt deciziile nr. 483 din 23 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 633 din 20 august 2015, nr. 7 din 14 ianuarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 139 din 23 februarie 2016, nr. 159 din 24 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 8 iunie 2016, nr. 415 din 16 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 683 din 2 septembrie 2016, nr. 608 din 22 septembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.048 din 27 decembrie 2016, nr. 212 din 4 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 614 din 28 iulie 2017, și nr. 646 din 17 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 63 din 22 ianuarie 2018. Astfel, în paragrafele 16—17 ale Deciziei nr. 483 din 23 iunie 2015, Curtea a reținut că apelul este o cale de atac ordinară și devolutivă — prin care se rejudecă în fond cauza — spre deosebire de recurs, care are caracter nedevelopativ în configurația actualului Cod de procedură civilă. Totodată, apelul poate fi formulat pentru orice motiv de fapt și de drept. Fiind o cale de atac ordinară, legea nu stabilește în mod expres motivele pentru exercitarea apelului și, prin urmare, acesta poate fi formulat pentru orice motiv de netemeinicie sau de nelegalitate a hotărârii atacate, precum și pentru oricare din motivele pe care legea le prevede pentru exercitarea căilor extraordinare de atac. Ca atare, lipsa posibilității de a exercita contestația în anulare pentru omisiunea instanței de apel de a cerceta «un motiv de casare» este o consecință firească a caracterului ordinar și devolutiv al apelului, fără a aduce atingere

principiului egalității în fața legii și accesului liber la justiție. Curtea a mai observat că o eventuală admitere a excepției de neconstituționalitate ar transforma calea extraordinară de atac a contestației în anulare speciale într-o cale de atac ordinară, din moment ce instanța care va soluționa contestația în anulare ar trebui să reanalizeze motivele de apel, acestea nefiind structurate de lege ca atare, ci putând fi orice critici formulate de apelant cu privire la hotărârea instanței care a judecat fondul.”

19. Ulterior sesizării Curții în prezenta cauză, precum și pronunțării deciziei anterioare, Parlamentul a modificat, cum s-a indicat deja, dispozițiile art. 503 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în sensul dorit de autoarea excepției de neconstituționalitate. Astfel, în prezent, enumerarea de la art. 503 alin. (3) din Codul de procedură civilă include și pct. 3 al art. 503 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

20. Acest fapt, în sine, nu reprezintă un temei care să ridice problema unei eventuale modificări a jurisprudenței constante a Curții, anterior evocate. Această jurisprudență nu poate fi înțeleasă decât în sensul că soluția legislativă constatată ca fiind constituțională se situează în marja de apreciere de care legiuitorul primar se bucură în reglementarea contestației în anulare, cale extraordinară de atac, în particular a hotărârilor împotriva cărora poate fi exercitată, precum și a motivelor pentru care poate fi formulată. Într-adevăr, așa cum a subliniat Curtea în Decizia nr. 828 din 11 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 263 din 5 aprilie 2019, paragraful 18, prin care a constatat constituționalitatea dispozițiilor art. 503 alin. (2) pct. 1 din Codul de procedură civilă, „În privința condițiilor de exercitare a căilor de atac, legiuitorul poate să reglementeze termenele de declarare a acestora, forma în care trebuie să fie făcută declarația, conținutul său, instanța la care se depune, competența și modul de judecare, soluțiile ce pot fi adoptate și altele de același gen, fără ca prin aceasta să se aducă atingere dreptului în substanța sa ori principiilor și textelor constituționale de referință. Astfel, Curtea de la Strasbourg, în Hotărârea din 12 noiembrie 2002, pronunțată în Cauza *Beles și alții împotriva Cehiei*, paragraful 61, a constatat că dreptul de acces la un tribunal nu este absolut și se pretează la limitări implicite admise, având în vedere că presupune reglementarea din partea statului, care se bucură, în această privință, de o anumită marjă de apreciere”.

21. Ca atare, constatarea constituționalității soluției legislative criticate în cauza de față și care a fost înlocuită de către Parlament prin Legea nr. 310/2018 nu poate fi înțeleasă ca o statuare a faptului că această soluție era/este singura compatibilă cu Constituția.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Banca Comercială Intesa Sanpaolo România — S.A. prin Banca Comercială Intesa Sanpaolo România — S.A. București — Sucursala Craiova, în Dosarul nr. 1.104/54/2017 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția a II-a civilă și constată că prevederile art. 503 alin. (3) din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Alba Iulia — Secția a II-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 17 septembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cosmin-Marian Văduva

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

